

2013. június 12., szerda

P7_TA(2013)0267

A szélesebb körű állami támogatási rendszerek részét képező regionális politika**Az Európai Parlament 2013. június 12-i állásfoglalása a regionális politikáról egy szélesebb körű állami támogatási rendszer részeként (2013/2104(INI))**

(2016/C 065/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikkére és az azt követő cikkeire, amelyek meghatározzák a gazdasági, társadalmi és területi kohézió célkitűzését és az eléréséhez szükséges strukturális pénzügyi eszközöket,
- tekintettel az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontjaira, amelyek meghatározzák az Európai Unió bizonyos hátrányos helyzetű területei gazdasági fejlődésének elősegítésére igényelhető regionális állami támogatásokra való feltételeket,
- tekintettel a Közös Stratégiai Kerethez tartozó Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, módosított (COM(2013)0146), 2011. október 6-i bizottsági javaslatra (COM(2012)0496),
- tekintettel az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről szóló 2013. január 17-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Régiók Bizottságának a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó regionális állami támogatásokról szóló iránymutatásról szóló 2232/2012 számú, 2013. február 1-i véleményére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a belső piacról és a régióknak nyújtott állami támogatásról szóló, 2013. március 26-i INT/653. sz. véleményére,
- tekintettel a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó állami regionális támogatásról szóló bizottsági iránymutatásokra ⁽²⁾,
- tekintettel „Az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítése” című 2012. május 8-i bizottsági közleményre (COM(2012)0209),
- tekintettel a Bizottság által a SA 33243 sz. Jornal de Madeira ügyben hozott C(2012)7542 sz. határozatra,
- tekintettel a Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága szolgálatának a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó regionális állami támogatásokról szóló iránymutatás-tervezetet tartalmazó munkadokumentumára ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Tanács többéves pénzügyi keretről szóló következtetéseinek 57. pontjára (2013. február 7–8. – Regionális támogatás) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság által 1998-ban „A regionális és versenypolitika közötti kapcsolatról – A koncentráció és az összhang megerősítése ezeken a területeken” címmel a tagállamokhoz intézett közleményre (COM(1998)0673),
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának a T-443/08 és T-455/08T sz., Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig/Halle kontra Bizottság közös ügyében hozott ítéletére,
- tekintettel a „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag: „Small Business Act” című bizottsági közleményre (COM(2008)0394),

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0026.⁽²⁾ HL C 54., 2006.03.04., 13. o.⁽³⁾ Brüsszel, 2012 (dátum nélkül).⁽⁴⁾ EUCO 37/13, 2013.02.08., 22. o.

2013. június 12., szerda

- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Gazdasági és Monetáris Bizottság, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére (A7-0204/2013),
- A. mivel a Bizottságban jelenleg zajlik az állami támogatási szabályok korszerűsítésének folyamata, melynek célja a növekedés ösztönzése, a legfontosabb ügyekre történő összpontosítás, valamint a vonatkozó szabályok végrehajtásának egyszerűsítése és felgyorsítása;
- B. mivel – az EUMSZ 109. cikkének előírása szerint – az új javaslatok jogalapja csupán a Parlamenttel történő konzultációt teszi lehetővé, nem pedig a rendes jogalkotási eljárást; mivel a Parlamentnek nincs beleszólása a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó regionális állami támogatásokról szóló iránymutatások elfogadásába;
- C. mivel az európai strukturális és beruházási alapok 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai jogalkotási csomagot még nem fogadták el;
- D. mivel az állami támogatási rendszerek leggyakoribb formái a nemzeti, regionális és helyi kormányzatok, illetve az államilag ellenőrzött intézmények által, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerség növekvő számú formái keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások, adólevonások, mentességek, ösztönző díjak, kedvezményes kamatozású kölcsönök, kezességvállalás, kedvezményes hitelkamat és tőkerészesedés;
- E. mivel az állami támogatásokra számos szabály és iránymutatás vonatkozik regionális, ágazati vagy horizontális szinten, de bizonyos fokig a tagállamokra van bízva, hogy melyik típusú támogatást alkalmazzák;
- F. mivel a Bizottság szerint a regionális támogatásra vonatkozó iránymutatásainak célja egy versenyképes és koherens egységes piac előmozdítása, ezzel egyidejűleg biztosítva, hogy a támogatás versenytorzító hatását a minimális szintre szorítsák;
- G. mivel az állami támogatásoknak ki kell egészíteniük más uniós politikákat és egyensúlyra kell törekedniük e politikák, különösen a kohéziós politika célkitűzéseivel;
- H. mivel az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazása és értelmezése nagymértékben függ az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatától is;
- I. mivel az uniós állami támogatások hatékony végrehajtását és alkalmazását biztosító mechanizmus megléte egyike a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikával kapcsolatos szabályozástervezetben előírt általános előzetes feltételeknek;
- J. mivel nem vizsgálják elegendő mértékben az állami támogatások és az állami támogatások ellenőrzésének a tagállamokra, a régiókra és a helyi hatóságokra, illetve a társaságokra, a piacokra és a gazdaság egészére gyakorolt utólagos hatását, ahogy azt a Számvevőszék „A Bizottság eljárásai biztosítják-e az állami támogatások ellenőrzésének eredményes lebonyolítását?” című jelentésében ⁽¹⁾ is megállapítja;
- K. mivel az adminisztrációs terhek miatt érzett feszültség a kedvezményezettek legfőbb problémája az állami támogatásokra vagy a kohéziós politikára vonatkozó szabályok kapcsán;

Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok és a kohéziós politika összehangolása

1. üdvözli a Bizottságnak a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó regionális támogatási iránymutatásokról szóló tervezetét mint az állami támogatások korszerűsítési programjának szerves részét; megismétli, hogy támogatja azt a megközelítést, mely szerint az állami támogatások értékelésére vonatkozó összeegyeztethetőségi szabályok közös elveken alapulnak, valamint konzisztensek az általános csoportmentességi rendelettel ⁽²⁾ és a különböző iránymutatásokkal; helyesli az állami támogatások ellenőrzésére és végrehajtására vonatkozó, alapos gazdasági elemzésen alapuló egyszerűbb, kiszámítható és hatékonyabb szabályok elfogadását;

⁽¹⁾ A Számvevőszék 15/2011. sz. különjelentése: A Bizottság eljárásai biztosítják-e az állami támogatások ellenőrzésének eredményes lebonyolítását?

⁽²⁾ A Bizottság 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK rendelete a Szerződés 87 és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), HL L 214, 2008.8.9., 3. o.

2013. június 12., szerda

2. úgy véli, hogy a kohéziós politikának és az állami támogatási rendszerekre vonatkozó szabályoknak a helyi és regionális beruházások, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerség megerősítését célzó végrehajtása kulcsfontosságú a gazdasági, társadalmi és területi kohézió, a regionális és helyi fejlődés, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés és a munkahelyteremtés elősegítése szempontjából; kétségei vannak ugyanakkor amiatt, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok összhangban vannak-e az európai strukturális és beruházási alapok végrehajtásával; sürgeti a Bizottságot ezért annak biztosítására, hogy az állami támogatások korszerűsítése összhangban legyen a kohéziós politika 2014–2020-as időszakra vonatkozó szabályozásával annak érdekében, hogy ne legyenek nagy eltérések a kohéziós politika keretében ugyanazon kategóriájába tartozó régiók területeinek kezelése között;

3. sajnálja, hogy az EUMSZ 109. cikke – a rendeleteket, közvetve az általános csoportmentességi rendeletet lehetővé tévő szerződéses jogalap – csak a Parlamenttel való konzultációt írja elő, nem pedig az együtdöntést; úgy véli, hogy ez a demokratikus deficit elfogadhatatlan; javasolja e deficit lehető leghamarabbi megszüntetését intézményközi megállapodások révén a versenypolitika terén, illetve kijavítását a Szerződés következő változtatása során; rámutat, hogy az elmélyített Gazdasági és Monetáris Unióra vonatkozó bizottsági tervezet javaslatokat irányoz elő a Szerződés 2014. évi módosítására; úgy véli, hogy egy ilyen javaslatnak többek között tartalmaznia kell – a rendes jogalkotási eljárással összhangban – az EUMSZ 109. cikkének módosítására irányuló, az említett cikkben hivatkozott rendeletek elfogadását célzó külön javaslatot;

4. ösztönzi a Bizottságot, hogy folytassa a „puha jogi” iránymutatások kibocsátását a versenypolitika területén, különösen az állami támogatásokra vonatkozóan, a Bíróság létező ítélkezési gyakorlatának megfelelő mértékben történő figyelembe vétele mellett annak érdekében, hogy valamiféle jogbiztonságot biztosítson az érdekeltek számára;

5. hangsúlyozza, hogy az állami támogatások ellenőrzésének elsődleges célja az egyenlő feltételek biztosítása a versenyképes és koherens belső piacon; teljes mértékben támogatja az állami támogatások korszerűsítésének átfogó célját, azaz az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak az uniós gazdasági növekedés előmozdítása érdekében történő kiigazítását; megjegyzi, hogy a gazdasági növekedésnek a támogatás versenytorzító hatásának a minimális szintre szorítása mellett történő előmozdítása rendkívül időszerű az EU leghátrányosabb helyzetű régióiban;

6. kiemeli, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak, csakúgy mint a kohéziós politika célkitűzéseinek, a régiók és a leghátrányosabb helyzetű térségek helyzetének javításához kell vezetniük, és hogy az állami támogatások korszerűsítése folyamatának az egész Unióban tükröznie kell a kohézió célkitűzéseit, azaz hozzá kell járulniuk a régiók fenntartható fejlődéséhez és fokozniuk kell a jólétet; úgy véli, hogy a versenyszabályok korszerűsítését a szabályoknak a szubnacionális szintre gyakorolt hatásainak teljes megértésére kell alapozni,

7. felhívja azonban a Bizottságot annak biztosítására, hogy az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés állami támogatás révén való előmozdítását a hosszú távú költségvetési konszolidációra vonatkozó hiteles stratégiákkal általános összhangban valósítsák meg; javasolja, hogy a Bizottság jobban vegye figyelembe az állami támogatásokra vonatkozó politikák és a költségvetési felügyelet közötti kapcsolódási pontokat az országspecifikus ajánlásainak kidolgozása során, és felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak figyelmet ezekre az összefüggésekre a stabilitási és konvergenciaprogramjaik, valamint nemzeti reformprogramjaik kidolgozása során; hangsúlyozza, hogy egyszerűsíteni kell a szabályokat, és kevesebb, de célzottabb állami támogatásra van szükség, nem megfélemlítve arról, hogy az állami támogatásoknak kivételeseknek kellene lenniük, nem pedig a normának; kiemeli, hogy meg kell akadályozni és el kell kerülni, hogy „támogatási verseny” alakuljon ki a tagállamok között, különösen amikor EU-szerte szigorú költségvetési megszorítások vannak érvényben;

8. úgy véli, hogy a regionális támogatások csak akkor játszhatnak hatékony szerepet, ha azokat takarékosan és arányosan használják fel, és az EU leghátrányosabb régióiban koncentrálódnak, ahol a legnagyobb szükség van e támogatásokra; hangsúlyozza a támogatás regionális fejlődéshez való strukturális hozzájárulását, különösen a jelenlegi súlyos gazdasági válság kontextusában; felhívja a Bizottságot annak elismerésére, hogy a válság megállapításához használt, „egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavarra” vonatkozó kritérium még mindig érvényes a reálgazdaságban és a pénzügyi ágazatban egyaránt, valamint hogy tegye egyértelművé és általánossá az ennek felmérésére használt kritériumokat;

9. megjegyzi, hogy létezik bizonyos átfedés a kohéziós politika strukturális alapjai és a vállalkozások számára nyújtott állami támogatások között; kiemeli, hogy az Unió kohéziós politikája értelmében 2014 és 2020 között történt kifizetések jelentős része az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozik, és ebben az összefüggésben nem csupán a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás (RAG) releváns, hanem egyéb horizontális vagy ágazatspecifikus iránymutatások is; megjegyzi, hogy valamennyi állami támogatási eszköznek koherensnek kell lennie egymással és a kohéziós politika célkitűzéseivel is, valamint hogy végső soron e szabályok mindegyikének a közkiadások hatékonyságát és a növekedés előmozdítását kell biztosítania;

2013. június 12., szerda

10. felhívja a figyelmet az általános csoportmentességi rendelet jelentőségére az állami támogatások korszerűsítésének teljes folyamata szempontjából, mivel a bizonyos támogatási kategóriák tekintetében az értesítési követelményre vonatkozó csoportmentesség jelentősen csökkentheti a tagállamokra nehezedő adminisztratív terheket, míg lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy a leginkább torzító esetekre összpontosítson, és hatékonyabb rangsorolást tesz lehetővé a végrehajtási tevékenysége tekintetében; úgy véli ezért, hogy az új általános csoportmentességi rendelet tervezetét és közös elveit még bármely konkrét iránymutatás közzétételét megelőzően közzé kellett volna tennie a Bizottságnak;

11. üdvözli az állami támogatások korszerűsítésének folyamatában azt a bizottsági célt, hogy az alapelveket világosabbá, egyértelműbbé és könnyebbé tegyék; úgy véli, hogy jobban össze kell hangolni ezen alapelveket a többi uniós politikával, másrészt pedig megfelelően világossá, kiszámíthatóvá és rugalmasá kell tenni őket, hogy megfeleljenek a válsággal és gazdasági nehézségekkel küzdő tagállamok és régiók szükségleteinek; újfent elismeri az állami támogatásoknak és az állami beruházásoknak a gazdasági válság leküzdésében, illetve a növekedés és a foglalkoztatás célkitűzéseinek elérésében játszott szerepét; úgy véli ezzel összefüggésben, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a jövőbeli regionális támogatásokról szóló iránymutatásban lefektetett támogatási intenzitást ne alkalmazzák az európai strukturális és beruházási alapokból fizetett állami támogatások esetében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a konzultációra bocsátott javaslat nem alapoz elegendő mértékben bizonyítékokra, és hogy nem fog megfelelni az egyszerűsítés céljának;

A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó regionális célú állami támogatások területi lefedettsége

12. megjegyzi, hogy az egyéb típusú, EU-szerte nyújtható állami támogatásokkal szemben a regionális támogatásnak természetesen korlátozott földrajzi hatállyal és népességi lefedettséggel kell bírnia;

13. úgy véli azonban, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó regionális támogatásokról szóló új iránymutatásban foglalt területfelosztás jelenleg 45 %-os szintjét nem szabad lecsökkenteni, és hogy a jelenlegi szintjén kell hagyni a támogatási intenzitást, figyelembe véve a tagállamok politikai, gazdasági és társadalmi helyzetét, valamint egyes régiók természeti, földrajzi és demográfiai hátrányait; rámutat, hogy globális szempontból nézve az Unió és az EGT országainak gazdaságát hátrányos helyzetűnek lehet tekinteni olyan harmadik országokhoz képest, amelyek lazább foglalkoztatási rendszereket vagy alacsonyabb költségszerkezetet alkalmaznak, s ezzel veszélyeztetik az Unió és az EGT országainak vonzóerejét; rámutat, hogy az EU hátrányos helyzetű térségeiben a magánszektor szükséges mérlegkiigazításai, a közkiadások megszorítások okozta csökkentése és a gazdasági bizonytalanság aláássák a beruházásokat és a finanszírozáshoz való hozzáférést, és így növelik a régiók közötti egyenlőtlenségeket;

14. úgy véli, hogy az új szabályoknak nem lehet korlátozó hatása a régiók beruházásaira és növekedésére, amikor e régiók a kevésbé fejlett kategóriából a fejlettebb kategóriába kerülnek; tudatában van, hogy a jelenlegi rendszerben az állami támogatásokra jogosult bizonyos régiók nem fogják teljesíteni a regionális célú állami támogatások területfelosztási feltételeit a következő időszakban, és kizárásra kerülhetnek a területfelosztási rendszerből; úgy véli, hogy a kohéziós politikában az átmeneti régiók számára elérhető speciális biztonssági rendszerhez hasonló eszközt kell biztosítani e régiók számára, amely nagyobb összhangot biztosítana a kohéziós politika 2014–2020-as időszakra vonatkozó szabályozása és a versenyszabályok között, valamint lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy megbirkózzanak az új helyzetükkel; azt javasolja e tekintetben, hogy a 2007–2013 közötti időszakban A. régióként nyilvántartott régióknak eleve C. régióként szerepeljenek a 2014–2020 közötti időszakban; felkéri a Bizottságot, hogy biztosítsa a maximális támogatási intenzitás növelésének lehetőségét az egykori A. régiókban – beleértve a statisztikailag érintett régiókat is –, valamint a C. régiókban;

15. kiemeli az állami támogatásoknak a válság által különösen sújtott gazdaságokban játszott szerepét, amelyek számára a kohéziós politika keretében elérhető közfinanszírozás lehet az egyetlen beruházási forrás; javasolja ezzel kapcsolatban, hogy fontolják meg a regionális támogatási térképen kívüli egyedi regionális szintű mentességeket annak érdekében, hogy a tagállamok kezelni tudják a válság következményeit; rámutat, hogy a Bizottságnak a gazdasági fejlődés szempontjából a 2008–2010 közötti, a munkanélküliség szempontjából pedig a 2009–2011 közötti időszakot kell figyelembe vennie az állami támogatásra való jogosultság alapjaként, annak ellenére, hogy ezekre az évekre vonatkozóan még nem lehet kimutatni a válság és a természeti katasztrófák okozta károk területi hatását; felkéri a Bizottságot, hogy frissebb és konkrét adatok alapján lépjen fel; a folyamatosság érdekében azt javasolja, hogy a Bizottság legalább hat hónappal hosszabbítsa meg a jelenlegi regionális támogatási iránymutatások és a regionális térképek érvényességét, mivel az új térképeket nem fogják időben jóváhagyni; üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy 2017-ben elvégezze a C. régiók regionális támogatási térképeinek felülvizsgálatát;

16. felhívja a Bizottságot, hogy a regionális támogatásokkal kapcsolatos határozatainak gazdasági hatásait tágabb földrajzi kontextusban mérlegelje, mivel a határ menti régiók versenyezhetnek az EGT-területekkel a gazdasági tevékenységek helyszíné tekintetében; ajánlja a Bizottságnak, hogy uniós szomszédságpolitikájában és a tagjelölt országokkal folytatott tárgyalások során vegye figyelembe ezt a szempontot;

2013. június 12., szerda

17. emlékeztet az Európai Tanács álláspontjára, amely utasította a Bizottságot annak biztosítására, hogy vegyék figyelembe a konvergenciaregiókkal határos régiók sajátos helyzetét; ezért kiemeli az úgynevezett A. és C. térségek támogatásával kapcsolatos kiegyensúlyozott megközelítés fontosságát, hogy minimalizálják a támogatási intenzitás egyenlőtlenségeit a különböző tagállamok közös határokkal rendelkező régiói között; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy egy másik ország A. térségeivel határos, állami támogatásra nem jogosult régiók a C. térségeknek megfelelő különleges támogatásban részesülhessenek; úgy véli, hogy ezt a támogatás az általános lefedettség küszöbértéktől eltérve az előre meghatározott és előre meg nem határozott C. térségekhez rendelt támogatáson túl kell a tagállamoknak kiutalni; ragaszkodik ahhoz, hogy a támogatási intenzitásból meglévő különbségeket a régiók valamennyi kategóriája és valamennyi méretű vállalkozás között legfeljebb 15 %-ra kell korlátozni;

18. felhívja a Bizottság figyelmét a legkülső, a gyéren lakott és a szigeti régiók helyzetére; javasolja, hogy az állami támogatás legyen elszigeteltségük, távoli fekvésük, kis méretük, nehéz topográfiai és éghajlati helyzetük, valamint piacuk méretbeli korlátai megfelelő kompenzációja; kéri, hogy e területek számára hangolják össze a kohéziós politikai jogalkotási csomagot a versenypolitikai követelmények működési támogatásával; kéri a Bizottságot, hogy a regionális támogatási iránymutatások új elveiben világosan fogalmazza meg újra a degresszivitás és az időbeli korlátozás tilalmának elvét a régiók működési támogatásának esetében; kéri a Bizottságot, hogy pontosítsa a legkülső régióknak nyújtott állami támogatás meghatározását, külön kitérve a hozzáadott szállítási költségekre;

19. felhívja a Bizottságot, hogy minden olyan NUTS 2 szintű régiót vegyen fel az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozó „előre meghatározott” C. területek listájára, amelyek kizárólag egy szigetből vagy több szigetből állnak;

20. javasolja, hogy lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy szélesebb körű paraméterkészletet használjanak a tényleges regionális hátrányok meghatározására, hogy az alacsony népsűrűség mellett más kritériumokat – például földrajzi és demográfiai hátrányokat, a természeti katasztrófáknak való kitettséget – is figyelembe vegyenek az állami támogatásra való terület-alapú jogosultság meghatározása során; úgy véli, hogy az állami támogatás legitim kompenzáció az elszigeteltségből, távoli fekvésből és egy terület kis méretéből adódó hátrány tekintetében, és ezt a feltételt független kritériumként kell figyelembe venni a 2014–2020-as regionális állami támogatások területi lefedettségének céljából, annak érdekében, hogy a szigeti térségek felülemelkedhessenek strukturális hátrányaikon, és biztosítsák a gazdasági, társadalmi és területi növekedés feltételeit;

A kohéziós politika keretében az állami támogatásra vonatkozó szabályok adminisztratív korlátai

21. úgy véli, hogy az állami támogatási szabályok kohéziós politikai programokon belüli alkalmazása könnyebben elérhető, ha a hangsúlyt a nagyszabású és célzottabb támogatásra, a szabályok – köztük az értesítési szabályok – egyszerűsítésére, és a felhatalmazó rendelet⁽¹⁾ horizontális kategóriáinak, illetve az általános csoportmentességi rendelet hatályának kiterjesztésére helyezik; javasolja a de minimis küszöbértékek növelését; rámutat, hogy a de minimis küszöbérték növelése különösen a legkülső régiók és a szigetek mezőgazdasági, halászati és közlekedési ágazatának nyújtana segítséget ahhoz, hogy e területek versenyképessége megegyezzen a szárazföldi területekével;

22. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul adjon világos iránymutatást arról, hogy az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében mi minősül állami támogatásnak, és mi nem, továbbá írjon elő részletes kritériumokat arra vonatkozóan, hogy miként kell megkülönböztetni az állami támogatás fontos ügyeit a kevésbé fontosaktól, az állami támogatások korszerűsítésének menetrendjében bejelentettek szerint;

23. úgy véli, hogy a Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig/Halle kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott EB-ítéletet illetően a kohéziós politikai programok keretében fontos garantálni az állami támogatási szabályok helyes alkalmazását a gazdasági tevékenységekre használt infrastrukturális projektek során, annak biztosítása érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra és/vagy állami szervekre ne háruljanak további adminisztratív terhek; hangsúlyozza, hogy a szigorú pénzügyi gazdálkodási szabályok – köztük a kohéziós politika kötelezettségvállalások visszavonására vonatkozó szabályai és az állami támogatási eljárás panasztételi gyakorlata – nem veszélyeztethetik e projektek végrehajtását;

⁽¹⁾ A Tanács 1998. május 7-i 994/98/EK rendelete (HL L 142., 1998.5.14., 1. o.).

2013. június 12., szerda

24. egy egyszerűsített, de következetes megközelítés biztosítása érdekében ismételten kéri a csoportmentességi rendelet alapján a tagállamok által nyújtott állami támogatások értékelésének tisztázását, mivel ez nem csupán a kkv-k, de a helyi és regionális önkormányzatok és intézményeik számára is a kohéziós politika 2014–2020-es programozása során előreláthatóan különös nehézséget fog jelenteni; hangsúlyozza, hogy az egyszerűsítésre nem a végrehajtás rovására kell törekedni;

25. kiemeli, hogy a kohéziós politikán belüli állami támogatás általános előzetes feltételrendszere értelmében a Bizottságnak proaktívabb megközelítést kell alkalmaznia az állami támogatási ügyek során, különösen, ha az állami támogatások bejelentése alóli mentesség mérete és hatálya növekszik; támogatja a Számvevőszék azon véleményét, hogy a Bizottságnak fel kell hívnia a figyelmet a bejelentési kötelezettségre, elő kell mozdítania a bevált gyakorlatokat, célzott tájékoztatást kell nyújtania a bejelentés különböző típusairól oly módon, hogy a Bizottság versenypolitikai honlapján rendszeresen frissített „gyakran feltett kérdések” oldalt üzemeltet, valamint úgy, hogy létrehoz egy ügyfélszolgálatot az iránymutatás értelmezésével kapcsolatosan felmerülő kérdések megválaszolására;

26. véleménye szerint a tagállamoknak és régióknak jobban össze kell hangolniuk tevékenységüket a Bizottsággal, az általuk benyújtott információk és készített bejelentések minősége és időszereje szempontjából egyaránt; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a kohéziós politika keretében nyújtott állami támogatások előzetes feltételrendszerének megfelelő alkalmazását, és nemzeti szinten jobban tartásák be az állami támogatási szabályokat;

27. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az állami támogatási szabályokról szóló információs kampányaikkal kifejezetten a regionális és helyi szervezetek célozzák meg, amelyek közül sokan csak ritkán részesültek állami támogatásban, és ezért korlátozott ismeretekkel rendelkeznek a rájuk vonatkozó szabályokról; felhívja a Bizottságot, hogy vegye ezt figyelembe, amikor értékeli az állami támogatásokra a tagállamokban alkalmazandó előzetes feltételrendszert;

28. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az állami támogatások korszerűsítését célzó szabályok alkalmazásának adminisztratív, jogi és átláthatósági kötelezettségei lehető legvilágosabbak legyenek; úgy véli, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó regionális állami támogatásokról szóló iránymutatások (RAG) tervezetében újonnan javasolt szabályok – például az alternatív forgatókönyvek, egyértelmű bizonyítékok arra nézve, hogy a támogatás hatással van a beruházási döntés meghozatalára, vagy az a (Bizottság által az elkövetkező időszakra bevezetendő, az ösztönzőkre pályázó vállalatokra és a tagállamokra, illetve azok szubnacionális kormányzati struktúráira egyaránt vonatkozó) feltétel, hogy a projekttevékenység nem kezdődhet el azelőtt, hogy a hatóságok meghoznák a döntést a támogatás odaítéléséről – nem egyeztetetők össze a kohéziós politika, illetve más uniós és nemzeti politikák által szorgalmazott egyszerűsítés és a bürokrácia csökkentése elveivel; megismétli, hogy ezek a szabályok bizonyos projektek beruházási támogatásból való kizárásával is járhatnak, illetve azzal, hogy sohasem lesz esély a projektek megkezdésére; úgy véli, hogy annak előírása, hogy legkülső régiókban az állami támogatások kívánatoságát rendszeres értékkeljék, veszélybe sodorná a befektetők és vállalkozások számára ahhoz szükséges biztonságot és kiszámíthatóságot, hogy piaci lehetőségeket keressenek ezekben a veszélyeztetett régiókban;

A régiók vonzereje és az állami támogatási szabályok

29. hangsúlyozza a világos és egyértelmű regionális és ágazatspecifikus állami támogatási szabályok biztosításának fontosságát az EU és régiói számára közvetlen külföldi befektetések vonzása, globális versenyképességük biztosítása, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió érdekében;

30. üdvözli az átláthatóságra vonatkozó újonnan javasolt szabályokat (az iránymutatás tervezetének (127) és (128) bekezdése); ösztönzi a tagállamokat, hogy tartásák be ezeket a szabályokat, és egy központi weboldalon tegyenek hozzáférhetővé teljes és pontos információt a nyújtott állami támogatásokkal kapcsolatban;

31. sürgeti a Bizottságot, hogy tegye egyszerűbbé és egyértelműbbé az állami támogatásokhoz való hozzáférést a kkv-k számára a leghátrányosabb helyzetű régiókban, elismerve a regionális fejlődés szempontjából való jelentőségüket; ugyanakkor felkéri a Bizottságot, hogy fokozza a végrehajtásra irányuló erőfeszítéseit a komolyabb, potenciálisan torzítóbb jellegű esetekben;

32. elismeri a Bizottság által jelzett, nagyvállalatok számára nyújtott beruházási támogatással kapcsolatos problémákat, lévén hogy a bizonyítékok arra engednek következtetni, hogy azoknak nincs ösztönző hatásuk a nagyvállalatokra; véleménye szerint annak ellenére, hogy az állami támogatásokat elsősorban a kkv-knak kell nyújtani, a nagyvállalatok kizárásával, mégsem indokolt, a kkv-k és a közepes méretű vállalatok fogalom meghatározásán kívül eső, családi tulajdonban lévő nagyvállalatok kivonása az állami támogatási szabályok alól az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése c) pontjának hatálya alá tartozó területeken, minthogy e nagyvállalatok hozzájárulnak a foglalkoztatáshoz, a kkv-kkal ellátási láncokat alakítanak ki, közös kutatásban és fejlesztésben vesznek részt, valamint pozitív szerepet vállalnak a

2013. június 12., szerda

gazdasági válság kezelésében; úgy véli, hogy a nagyvállalkozások jelenléte gyakran a kkv-k sikerének a kulcsa, amelyek számára előnyösek a nagyvállalatok által vezetett klaszterek és a nekik nyújtott alvállalkozói tevékenység; emlékeztet arra, hogy maga a Bizottság is elismerte a nagyvállalatok befektetéseivel előidézett visszahatást és e befektetések hozzájárulását az EU világgpiaci hozzáférésehez; hangsúlyozza, hogy a C. régiókban a nagyvállalatok támogatás alóli kizárására vonatkozó döntés a régióban munkahelyek elvesztéséhez és a gazdasági tevékenység csökkenéséhez, a regionális versenyképesség és a külföldi befektetések tekintetében a vonzerő csökkenéséhez, valamint a vállalatok más – EU-n belüli vagy kívüli – régiókba való áttelepüléséhez vezethet; javasolja, hogy e vállalatok jogosultak maradhassanak az állami támogatásra a C. régiókban, egyedi bejelentési kötelezettség és azt követően különösen szigorú ellenőrzés, valamint további, az ösztönző hatásra és a regionális fejlődéshez való hozzájárulásra vonatkozó összegegyeztetetőségi kritériumok bevezetésének függvényében;

33. úgy véli, hogy a nagyvállalatok állami támogatási ösztönzőkre való jogosultságát nem a vállalkozás mérete vagy a tevékenységi ágazat alapján kell meghatározni, hanem az alapján is, hogy az ösztönző révén előreláthatóan hány és milyen minőségű és mennyire fenntartható munkahelyet lehetne létrehozni és megőrizni, illetve az alapján, hogy az érintett munkahelyek vagy projekt fenntartható-e, ideértve a régió fejlődését érő hosszú távú hatásokat is, a szociális szempontokat is beleértve; hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamokra, az érintett régiókra és a helyi hatóságokra kell hagyni az arra vonatkozó döntések meghozatalát, hogy mely projekteken rejlik a legnagyobb lehetőség az uniós politikák célkitűzéseinek eléréséhez;

34. egyetért a Bizottsággal abban, hogy el kell kerülni, hogy a tevékenységek helyszínét az állami támogatások okán változtassák meg az EGT-n belül; kétségének ad hangot azonban a (24)–(25) és (122)–(124) bekezdések javasolt tervezetével kapcsolatban, mivel úgy véli, nem egészítik ki kellőképpen a kohéziós politikát, és összegegyeztetetlenek az egyszerűsítésre vonatkozó célkitűzéssel; megjegyzi különösen, hogy a két évre szóló meghatározás szükségszerűen önkényes, és előfordulhat, hogy ezt a szabályt nem lehet majd betartatni, mivel nehezen lesz bizonyítható bármilyen ok-okozati összefüggés, illetve egy két évre előre történő terv megléte; aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy e szabály az Unión kívüli vállalkozásokat előnyben részesítheti az uniós vállalkozásokkal szemben, és az EGT területén kívülre való áttelepítésekhez vezethet, amennyiben a támogatott térség az ott nyújtott állami támogatás miatt egyébként vonzó lenne a tevékenység számára;

35. megemlíti a vállalkozások Európai Unión belüli és azon kívüli áttelepülésében rejlő kockázatokat, amelyek a régiók számára nagyon is valóságosak; tudomásul veszi az Európai Bizottság által javasolt védzáradékot, amely kötelezné a nagyvállalatokat, hogy tartsák fenn a beruházást és a létrehozott munkahelyeket abban a térségben, ahol a támogatást nyújtották, ellenkező esetben vissza kell fizetniük a támogatást; felhívja a Bizottság figyelmét a kohéziós politika 2014–2020-as időszakra vonatkozó szabályozásairól jelenleg is folyó tárgyalásokra, és az uniós/állami finanszírozásban részesülő vállalkozások által teremtett beruházások és munkahelyek fenntartása érdekében kéri, hogy a kohéziós politika és versenypolitika vonatkozó időszakait hangolják egymáshoz;

36. kétségének ad hangot azzal kapcsolatban is, hogy „a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásban (az iránymutatás-tervezet (11) bekezdése) meghatározott nehéz helyzetű vállalkozások” nem lennének jogosultak az állami támogatásra; úgy véli, hogy nem lenne szabad szigorúbb intézkedéseknek vonatkozniuk a szerkezetátalakításon áteső vállalkozásokra, különösen, ha az ezektől a vállalatoktól származó támogatási kérelmek eleve negatív elbírálása azok Unión kívülre települését eredményezheti; rámutat, hogy napjaink bizonytalan és folyamatosan változó üzleti környezetében a felelős vállalati szerkezetátalakítás a fenntartható beruházás, munkahelyek és növekedés hosszú távra való biztosításának fő eszköze; megjegyzi, hogy a javasolt szabálytervezet nemcsak hogy ellentétes a támogatásban részesülő régiókbeli, gazdasági válság által érintett vállalkozások segítségével, de nem is végrehajtható, mivel ezek az iránymutatások nem tartalmazznak kifejezett, pontos meghatározást a „nehéz helyzetű vállalkozások” fogalmára nézve; emlékeztet a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a munkavállalók tájékoztatásáról és a velük folytatott konzultációról, a szerkezetátalakítás előjelzéséről és kezeléséről szóló 2013. január 15-i állásfoglalására⁽¹⁾, amelyben kéri, hogy szülessen jogi aktus ezekben az ügyekben, és felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul cselekedjen;

37. meggyőződése, hogy a (177) bekezdéstervezetnek megfelelően létfontosságú bizonyos rugalmassági határt hagyni az iránymutatások felülvizsgálata tekintetében a későbbi módosítások lehetővé tétele érdekében, mivel ezeket az iránymutatásokat hét évre tervezik;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0005.

2013. június 12., szerda

o
o o

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

P7_TA(2013)0268

Éves jelentés a versenypolitikáról

Az Európai Parlament 2013. június 12-i állásfoglalása az EU versenypolitikájáról szóló éves jelentésről (2012/2306 (INI))

(2016/C 065/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 101., 102. és 107. cikkére,
- tekintettel a Bizottság versenypolitikáról szóló 2011. évi jelentésére (COM(2012)0253) és a Bizottság szolgálatainak ehhez fűzött munkadokumentumára (SWD(2012)0141),
- tekintettel a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete),
- tekintettel az „Az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazása” című, 2008. október 13-i bizottsági közleményre ⁽³⁾ (a bankokról szóló közlemény),
- tekintettel „A pénzügyi intézetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok” című, 2008. december 5-i bizottsági közleményre ⁽⁴⁾ (feltőkésítési közlemény),
- tekintettel az értékvesztett eszközöknek a közösségi bankszektorban történő kezeléséről szóló, 2009. február 25-i bizottsági közleményre ⁽⁵⁾ (az értékvesztett eszközökről szóló közlemény),
- tekintettel „A pénzügyi szektor életképességének helyreállítása és a jelenlegi válságban hozott szerkezetátalakítási intézkedések értékelése az állami támogatási szabályok alapján” című 2009. július 23-i bizottsági közleményre ⁽⁶⁾ (a szerkezetátalakításról szóló közlemény),
- tekintettel az „Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című, 2008. december 17-i bizottsági közleményre ⁽⁷⁾ (az ideiglenes keretrendszer),
- tekintettel az „Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című, 2010. december 1-i bizottsági közleményre ⁽⁸⁾ (a 2010. december 31-én lejáró helyébe lépő új ideiglenes keretrendszer),

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

⁽³⁾ HL C 270., 2008.10.25., 8. o.

⁽⁴⁾ HL C 10., 2009.1.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL C 72., 2009.3.26., 1. o.

⁽⁶⁾ HL C 195., 2009.8.19., 9. o.

⁽⁷⁾ HL C 16., 2009.1.22., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 6., 2011.1.11., 5. o.